

JBS: EEN 'NEDERLANDSE' VLEESGIGANT MET EEN SPOOR VAN VERWOESTING

HOE DE VEE-INDUSTRIE HET MILIEU RUÏNEERT

Position paper Greenpeace Nederland, maart 2026

GREENPEACE

Vleesgigant JBS is veruit de grootste veroorzaker van klimaatopwarming van de wereldwijde vee-industrie en is regelmatig in verband gebracht met ontbossing in het Amazonewoud en vermeende mensenrechtenschendingen. Ondertussen gaat 's werelds grootste vleesproducent door met zijn destructieve groeiplannen, met nog meer risico's voor klimaat, mensenrechten en natuur. Uitgerekend dit bedrijf is in 2025 op papier een Nederlands bedrijf geworden. Greenpeace Nederland roept de Nederlandse overheid op om bedrijven zoals JBS te reguleren en een einde te maken aan de verwoestende vee-industrie.

Een systeem in crisis

De desastreuze gevolgen van de klimaatcrisis, zoals droogte, orkanen en overstromingen, zijn nu al voelbaar. Ook worden meer dan één miljoen diersoorten met uitsterven bedreigd en staan ecosystemen op het punt van instorten.¹ Een van de grootste aanjagers van deze natuurverwoesting is de alsmaar uitdijende vee-industrie.² Wereldwijd verdwijnen enorme oppervlakten aan onmisbare natuur voor de aanleg van weilanden en de teelt van veevoer, met name soja. De vee-industrie is verantwoordelijk voor circa 80% van de wereldwijde ontbossing.³ In Nederland lijdt de natuur al decennialang onder veel te veel stikstof, voornamelijk afkomstig uit de vee-industrie.⁴

Tegelijkertijd worden individuele boerderijen alsmaar groter, terwijl het aantal boeren sterk terugloopt. Lokale voedselvoorziening maakt plaats voor agro-giganten die wereldwijd opereren. Niet alleen voedsel wordt over de wereld gesleept; de agro-industrie is sterk afhankelijk van allerlei inputs zoals fossiele brandstoffen, kunstmest en veevoer. Nederland speelt hierin een grote rol; als grote importeur van soja voor veevoer en rundvlees,⁵ als grote exporteur van landbouwproducten en sinds 2025 ook als juridische uitvalsbasis voor de voornaamste speler in de vee-industrie: JBS.

JBS, een 'Nederlands' bedrijf

De grootste vleesproducent ter wereld, een enorme speler in de productie van rund-, kippen- en varkensvlees, is van oorsprong een Braziliaans bedrijf. Deze multinational is opgericht in 1953 door José Batista Sobrinho (vandaar de naam JBS) en wordt nu geleid door zijn zonen Wesley en Joesley Batista. JBS heeft inmiddels een wijdvertakte toeleveringsketen met wereldwijd bereik. Dagelijks kan JBS ongeveer 75.000 koeien en 13,8 miljoen kippen slachten.⁶

Hoewel de operationele kern van het bedrijf in Brazilië ligt, is JBS in 2025 op papier een Nederlands bedrijf geworden. Uit documenten van JBS valt te lezen dat ze de Nederlandse NV in hun groep als hoofdkantoor hebben aangemerkt, zodat ze een dubbele beursnotering konden krijgen.⁷ De aandelen in het voormalige moederbedrijf, het Braziliaanse

JBS SA, waren al genoteerd aan de beurs in Sao Paolo, maar JBS koesterde de ambitie om dit uit te breiden met een notering aan de prestigieuze New York Stock Exchange. Deze beursnotering zou, naar eigen zeggen, hun globale bereik en internationale activiteiten beter weerspiegelen en hun groei-strategie faciliteren.^{8,9} Tevens zorgt de nieuwe bedrijfsstructuur ervoor dat de zeggenschap van de familie Batista - via hun in Luxemburg gevestigde holdingmaatschappij - is verdubbeld, van iets meer dan 48% naar ongeveer 85%.¹⁰

JBS' betrokkenheid bij...

Het bedrijf is al jaren berucht vanwege zijn controversiële praktijken. In het dossier '[Cooking the Planet](#)' van Greenpeace Brazilië¹¹ staan talloze voorbeelden waarin JBS in verband wordt gebracht met ontbossing, uitstoot van broeikasgassen, mensenrechtenschendingen en corruptie.

Greenpeace Nederland protesteert tegen de verhuizing van JBS naar Nederland, 2025. Nederland zou geen veilige haven moeten zijn voor bedrijven die hun groei financieren ten koste van de planeet.

© Diego Baravelli / Greenpeace

Jaguar in het grootste moerasgebied ter wereld, de Pantanal, waar in 2020 verwoestende bosbranden waren. Een jaar later blijkt uit Greenpeace-onderzoek dat JBS vlees kocht van boeren betrokken bij deze bosbranden.

Ontbossing

JBS is via zijn complexe toeleveringsketen onlosmakelijk verbonden aan ontbossing in cruciale ecosystemen zoals de Amazone, de Cerrado en de Pantanal.¹² In 2009 concludeerde Greenpeace International dat de vee-industrie verantwoordelijk was voor het verlies van gemiddeld één hectare Braziliaans Amazonewoud elke 8 seconden.¹³ Het rapport had effect; enkele maanden later tekende JBS en drie andere vleesgiganten het zogenaamde 'Cattle Agreement',¹⁴ waarin zij de toezegging deden binnen twee jaar volledige transparantie te bieden en ontbossing uit hun keten te bannen. In de daaropvolgende zestien jaar concluderen diverse onafhankelijke onderzoeken echter keer op keer dat de directe en indirecte toeleveranciers van JBS nog steeds ernstig tekortschieten en gelinkt kunnen worden aan illegale ontbossing op grote schaal.¹⁵

- JBS gaf in 2022 toe dat ze tussen 2018 en 2022 bijna 9000 stuks vee had gekocht van ontbossers in Rondônia, een Braziliaanse provincie in het Amazonewoud. Het bedrijf verklaarde dat deze aankopen in hun systeem geregistreerd stonden als afkomstig van een andere boerderij, die wel voldeed aan sociale- en milieucriteria. Het vee was afkomstig van een veeboer die in 2021 werd veroordeeld tot 99 jaar gevangenisstraf voor misdrijven zoals dwangarbeid en illegale houtkap. Hij wordt beschouwd als de grootste ontbosser van Brazilië.¹⁶
- In haar laatste onderzoek uit 2025 stelt Greenpeace Brazilië vast dat vee dat illegaal is gefokt op beschermd Inheems gebied in het Amazonewoud in de toeleveringsketens van de Braziliaanse vleesgigant JBS is beland. Dit vlees is mogelijk ook op de Nederlandse markt terechtgekomen.¹⁷

Uitstoot van broeikasgassen en luchtvervuiling

Met het platbranden en kappen van natuurlijke vegetatie voor weilanden komen enorme hoeveelheden CO₂ en andere broeikasgassen vrij. Deze bosbranden veroorzaken tevens luchtverontreiniging. Greenpeace International concludeert in het onderzoek "Toxic Skies" dat in het brandseizoen de luchtvervuiling in Porto Velho, een stad in het Braziliaanse Amazonewoud, groter is dan die van megasteden zoals Beijing.¹⁸ Volgens het rapport is tussen 2019 en 2024 ongeveer 30,5 miljoen hectare Amazonewoud afgebrand in een straal van 360 kilometer rond de JBS-faciliteiten in het Amazonewoud. Het is onduidelijk welk deel van die 30,5 miljoen hectare aan JBS is te linken.¹⁹

© Christian Braga / Greenpeace

Ook is JBS verantwoordelijk voor een enorme methaanuitstoot door de miljoenen herkauwers die zij slachten en verwerken. Methaan (CH₄) is een krachtig broeikasgas, wel 80 keer sterker dan CO₂. Volgens onderzoeksorganisatie Changing Markets overschrijdt de methaanuitstoot van JBS zelfs de totale methaanuitstoot van de veestapel van Frankrijk, Duitsland, Canada en Nieuw-Zeeland samen.²⁰

Mensenrechtenschendingen

De grootschalige activiteiten van de industriële landbouw worden vaak geassocieerd met illegale landroof, schendingen van de rechten van Inheemse bevolkingsgroepen en arbeidsrechten. De afgelopen jaren zijn diverse rapporten uitgekomen die het beeld schetsen dat de toeleveringsketen van JBS doorspekt is met vermeende mensenrechtenschendingen. Enkele recente voorbeelden:

- In een rapport uit 2023 werden er directe verbanden gelegd tussen JBS en elf Braziliaanse bedrijven die voorkomen op de Braziliaanse 'vuile lijst van dwangarbeiders'.²¹
- In januari 2025 schikte JBS USA met het Amerikaanse ministerie van Arbeid vanwege illegale kinderarbeid in de VS voor USD 4 miljoen.²²
- In maart 2026 werd er gestaakt bij JBS USA; het was de eerste staking in de vleesverpakkings-

© Greenpeace

industrie in decennia.²³ De vakbond protesteert onder andere tegen onveilige arbeidsomstandigheden en voor steun aan de Haïtiaanse werknemers die in december 2025 een collectieve rechtszaak hadden aangespannen. Deze werknemers beweren onder andere dat ze onder valse voorwendselen via TikTok zijn aangenomen, gedwongen werden om illegale uren te werken en geen toilet Pauzes kregen waardoor werknemers van de productielijn zichzelf bevuilden.²⁴

Greenpeace voert actie bij dochterbedrijf van JBS in Italië, 2025

Corruptieschandalen

JBS en diverse dochterondernemingen zijn regelmatig betrokken geweest bij corruptieschandalen, zoals prijsfixing, omkoping en politieke inmenging.²⁵ Zo verklaarde in 2020 de holdingmaatschappij van JBS schuldig te zijn aan samenzwering en stemde ermee in een boete van meer dan 256 miljoen dollar te betalen voor het opzetten van een omvangrijke politieke omkopingsprocedure gericht op 1800 overheidsfunctionarissen in Brazilië.²⁶ Een Amerikaanse dochteronderneming van JBS gaf in 2021 toe betrokken te zijn bij het maken van prijsafspraken en fraude rondom de verkoop van kippenproducten.²⁷ Het schikte in 2025 met een groep investeerders voor een bedrag van USD 41,5 miljoen.²⁸ Deze Amerikaanse dochteronderneming was overigens ook de grootste donor aan het inauguratiefonds van president Trump voor 2025, aldus de Braziliaanse krant O'Globo.²⁹

De expansiedrift van JBS: groei versus (planetaire) grenzen

Overheden en bedrijven moeten alles op alles zetten om de aarde leefbaar te houden en de klimaat- en biodiversiteitscrisis te keren. Ook JBS - als grootste vleesproducent ter wereld - heeft die verantwoordelijkheid. Toch hanteert JBS een bedrijfsmodel dat fundamenteel gebaseerd is op agressieve uitbreiding, waarbij het bedrijf zelfs uitgaat van een stijging van de wereldwijde consumptie van dierlijke eiwitten met 70% in 2050.³⁰ JBS heeft aangekondigd USD 5 - 6 miljard te gaan investeren in bestaande en nieuwe projecten wereldwijd.³¹ De focus ligt vooral op nieuwe markten in onder andere Azië en Afrika. Het overgrote deel - USD 2,5 miljard gedurende vijf jaar - lijkt bestemd voor groeiplannen in Nigeria. JBS wil daar vleesverwerkingsfabrieken en nieuwe infrastructuur

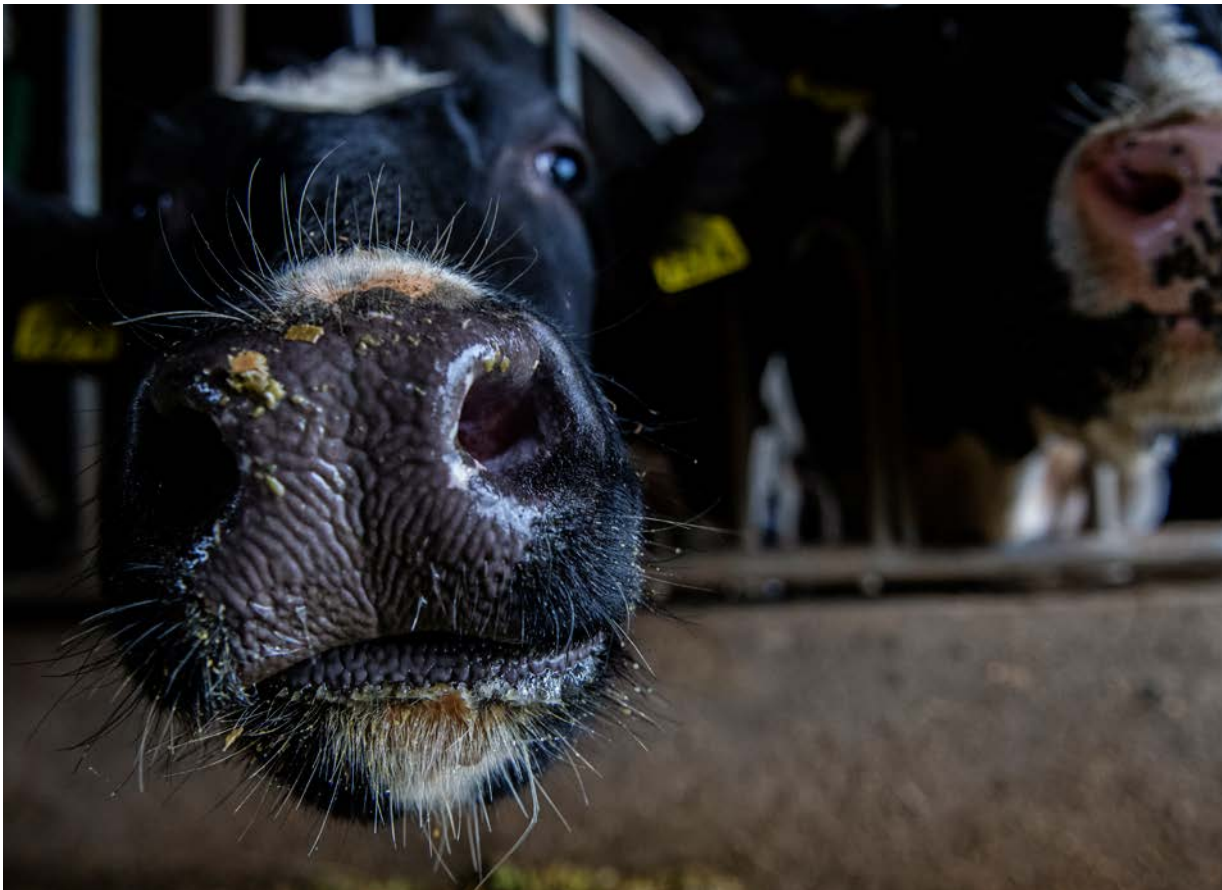
realiseren.³² Wat de precieze gevolgen zullen zijn voor klimaat, natuur en de mensen in de gebieden waar de uitbreidingsplannen plaatsvinden, blijft onduidelijk. JBS voert een ontransparante bedrijfsvoering: er is geen risicoanalyse van JBS met betrekking tot de groeiplannen in Nigeria openbaar gemaakt. Zeker is wel dat een dergelijke expansie, en de daarmee gepaarde methaanuitstoot en hoeveelheid land die nodig is voor graslanden en veevoer, simpelweg onverenigbaar is met wat de planeet aankan.

Groei van de vlees- en zuivelindustrie moet stoppen

JBS is niet de enige vleesgigant met ongebreidelde groeiplannen. Overal ter wereld – van Mexico, Brazilië en Nieuw-Zeeland tot Spanje, Nederland en Denemarken – gebruikt de multinationale vlees- en zuivelindustrie haar economische en politieke macht om een toekomst van industriële overproductie te verzekeren die de leefbaarheid van

de planeet op het spel zet. De menselijke kosten zijn aanzienlijk; bijvoorbeeld bij Inheemse en lokale groepen die van hun land worden verjaagd om ruimte te maken voor veeteelt en de productie van veevoer. Kleine boerderijen overal ter wereld, veelal familiebedrijven, gaan failliet of worden opgekocht door hun grotere concurrenten, waaronder multinationals. In Nederland staan kwetsbare natuurgebieden op omvallen door te veel stikstof, voornamelijk uit de vee-industrie.

Verdere klimaatopwarming en natuurverwoesting gaan hand in hand met de onbegrensde uitbreiding van de vee-industrie. Deze sector voedt de wereld niet; het trekt de wereld leeg voor de productie van vlees en zuivel. Wetenschappers hebben allang aangetoond dat we niet méér, maar juist minder moeten produceren en consumeren voor een goede gezondheid en een gezonde aarde.³³ Maar het huidige landbouw- en handelsbeleid, zowel in Nederland als wereldwijd, versterkt vooral de agrogiganten zoals JBS.³⁴

© Marten van Dijk / Greenpeace

Meer boeren, minder macht bij landbouw-multinationals

Greenpeace pleit wereldwijd voor een toekomstbestendig en veerkrachtig landbouwsysteem dat in balans is met natuur en klimaat.³⁵ Die noodzaak wordt alleen maar groter in een telkens verder escalerende klimaat- en biodiversiteitscrisis, waarin de gevolgen - van extreem weer tot natuurrampen - nu al sterk merkbaar zijn.

Een eerlijke en rechtvaardige omslag naar agro-ecologische landbouw zorgt er ook voor dat de (wereldwijde) achteruitgang van de boerenstand wordt gekeerd en maakt het voedselsysteem bovendien minder kwetsbaar in tijden van geopolitieke spanningen. De bal ligt bij de politiek; het is de plicht van overheden om beleid te maken en deze omslag niet enkel te faciliteren, maar ook op een eerlijke en rechtvaardige wijze te versnellen.

De huidige vee-industrie leidt uiteindelijk tot een systeem waarbij enkel bedrijven zoals JBS de vruchten plukken en de dienst uitmaken. Dit moet Nederland, een land dat trots is op haar boeren, niet willen. Greenpeace Nederland roept de Nederlandse overheid op om de regie te pakken om de omslag naar agro-ecologische landbouw te verzekeren. Zij moet ervoor zorgen dat boeren in balans met de natuur produceren voor voornamelijk de eigen markt én een goede boterham kunnen verdienen.³⁶ Dat betekent ook dat de macht van de agromultinationals drastisch wordt ingeperkt.

Greenpeace Nederland eist van de overheid het volgende:

- Verlaag de uitstoot van de industriële vlees- en zuivelsector (onder andere methaan en stikstof) snel en drastisch, in lijn met de rechterlijke uitspraken in de Klimaatzaak Bonaire³⁷ en de Natuurzaak.³⁸
- Bepleit stevige klimaatdoelen voor de industriële vlees- en zuivelsector, ook op internationaal niveau, zoals bij klimaattoppen.
- Handhaaf het 'Vervuiler betaalt'-principe: vervuilende multinationals en ketenspelers moeten betalen voor de schade die ze veroorzaken.

Greenpeace Nederland plakt symbolisch de brievenbus af van JBS N.V. in Amstelveen, april 2025

- De grote lobby-invloed van vervuilende multinationals en daaraan gelieerde lobbyclubs moet worden ingeperkt.
- Sta binnen de EU pal achter een snelle invoer - zonder verdere afzwakking - van de Europese Bossenwet eind 2026.
- Pleit in de EU ook voor wetgeving die de geldstromen naar ontbossing en de verwoesting van cruciale ecosystemen aan banden legt.
- Zet in op een eerlijke en toekomstbestendige omslag: een tijdgebonden plan voor de omslag naar agro-ecologische landbouw met minder vee, waarbij boeren worden geholpen én een goede boterham kunnen verdienen en voedselproductie veel minder gevoelig is voor geopolitieke spanningen.

Greenpeace Nederland is vastbesloten om ervoor te zorgen dat JBS zich aan de Nederlandse regels houdt en wij zullen alle nodige stappen ondernemen om de destructieve groeiplannen van het bedrijf aan de kaak te stellen.

Voetnoten

- 1 UN Biodiversity, 2024: [Global Biodiversity Outlook \(GBO\)](#); IPBES, 2019: [Global Assessment Report on Biodiversity and Ecosystem Services](#).
- 2 IPCC, 2019: [Special Report on Climate Change and Land](https://www.ipcc.ch/srccl/), <https://www.ipcc.ch/srccl/>.
- 3 Greenpeace International, 2021: [How JBS is still slaughtering the Amazon](https://www.greenpeace.org/international/publication/46433/jbs-slaughtering-amazon/), <https://www.greenpeace.org/international/publication/46433/jbs-slaughtering-amazon/>.
- 4 RIVM, [Monitor stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden](#), 2025.
- 5 CBS, 2023: [Nederland grootste importeur van soja, palmolie en cacao van de EU](#).
- 6 JBS, [Amendment No. 6 to Form F-4 Registration statement](#), 2025.
- 7 JBS, [Frequently Asked Questions Dual Listing](#), p.4, 2025.
- 8 Idem, p.3.
- 9 JBS, [Form 6-K \(Exhibit 99.1\) deponering JBS bij de U.S. Securities and Exchange Commission \(SEC\)](#), 15 mei 2025.
- 10 Greenpeace International, [An open letter from Greenpeace International to JBS minority shareholders](#), 19 mei 2025.
- 11 Greenpeace Brazilië, [Cooking the Planet](#), 2025.
- 12 Zie diverse voorbeelden op [Cooking the Planet](#). Onder andere: Greenpeace international, [Making mincemeat of the Pantanal](#), maart 2021; Amnesty International, [Brazil: Cattle illegally grazed in the Amazon found in supply chain of leading meat-packer JBS](#), 2020.
- 13 Greenpeace International, [Slaughtering the Amazon](#), juni 2009.
- 14 Mongabay, [Brazilian beef giants agree to moratorium on Amazon deforestation](#), oktober 2009.
- 15 Greenpeace International, [How JBS is still slaughtering the Amazon](#), juli 2020.
- 16 Greenpeace Brazil, [Investigação exclusiva liderada pelo Greenpeace Brasil apresenta compra de gado em área de desmatamento na Amazônia](#), 2022.
- 17 Greenpeace Brazilië, [JBS beef exports linked to cattle raised illegally on Indigenous Land](#), 25 september 2025.
- 18 Greenpeace International, [Toxic skies; How agribusiness is choking the Amazon](#), november 2025.
- 19 Idem.
- 20 Changing Markets, [Emissions Impossible: How emissions from big meat and dairy are heating up the planet – Methane Edition](#), 2022.
- 21 Environmental Justice Foundation, [Slave labor in Brazilian cattle ranching industry: The case of the Pantanal and the European Market](#), 2023.
- 22 Peters & Peters, 'U.S. Department of Labor enters settlement agreement with JBS USA Food Co. for unlawful child labour practices, januari 2025; US Department of Labor, News release, [US Department of Labor secures agreement with JBS USA, nation's largest meat packing processor, to address child labor compliance](#)', 13 januari 2025.
- 23 The Guardian, [Nearly 4,000 US meatpacking workers to strike at plant run by top Trump donor](#), 11 maart 2026.
- 24 United States district court for the district of Colorado, [Class action complaint Pierre vs JBS](#), december 2025.
- 25 Diverse voorbeelden van betrokkenheid bij corruptieschandalen vind je op de website van Greenpeace Brazilië, [Cooking the planet](#), 2025. Zie ook: Mighty Earth, [Mighty Earth statement of facts - JBS](#), mei 2024.
- 26 US Attorney's Office, Eastern District of New York, [J&F Investimentos SA Pleads Guilty and Agrees to Pay More Than USD 256 Million in Criminal Fines To Resolve Foreign Bribery Case](#), 2020.
- 27 US Department of Justice, [One of the Nation's Largest Chicken Producers Pleads Guilty to Price Fixing and is Sentenced to a \\$107 Million Criminal Fine](#), februari 2021
- 28 United States district Court for the district of Colorado, [Case No. 1:16-cv-02611-RBJ](#), januari 2025
- 29 O Globo, [Empresa da JBS fez a maior doação para a posse de Donald Trump, de US\\$ 5 milhões](#), april 2025
- 30 JBS presentatie over Q1 2024, Institutional Presentation 1Q24, p.7.
- 31 JBS Investor Day 2025, p.41.
- 32 Investment Monitor, [JBS to plough \\$2.5bn into six meat packing plants in Nigeria](#), 22 november 2024.
- 33 Zie: <https://eatforum.org/eat-lancet>.
- 34 Een voorbeeld van zulk beleid is het omstreden EU-Mercosur handelsverdrag, een handelsverdrag met Argentinië, Paraguay, Uruguay, Bolivia en Brazilië. Dit verdrag zal vooral gunstig uitpakken voor multinationals zoals JBS, zie: [Greenpeace Nederland, JBS profits from EU-Mercosur deal](#), mei 2025.
- 35 Greenpeace Nederland, [Toekomstvisie voor een geslaagde landbouwtransitie](#), oktober 2024.
- 36 Idem.
- 37 Rechtbank Den Haag, [ECLI:NL:RBDHA:2026:1344](#), 28 januari 2026
- 38 Rechtbank Den Haag, [ECLI:NL:RBDHA:2025:578](#), 22 januari 2025.

GREENPEACE

Greenpeace is een onafhankelijke, internationaal opererende milieuorganisatie die zich inzet voor een groene, vreedzame planeet. We zijn mensen met een missie. Met en namens miljoenen wereldverbeteraars gaan we de confrontatie aan met grote bedrijven en overheden. Samen hebben we de kracht, kennis en het lef om grote milieuproblemen bij de wortels aan te pakken. Samen maken we het verschil.

Foto cover: © Tuane Fernandes / Greenpeace

© maart 2026 - Stichting Greenpeace Nederland

Postbus 3946

1001 AS Amsterdam

0800 422 33 44

info@greenpeace.nl

www.greenpeace.nl

KvKnummer: 41198809

